

ONDERHOUDSCHECKS

PRAKTISCHE ADVIEZEN

KLEIN HERSTEL

INSPECTIERAPPORT 2021

**Toren
Lyklamawei 18 te Nijemirdum**

Objectgegevens

Object: toren
Lyklamawei 18 te Nijemirdum
Gemeente: DE FRYSKE MARREN
Objectnummer: 0228.4044
Monumentnummer: 15927

Inspectieplan

Abonnee/Contactpersoon: St. tot Behoud van Rijksmonumenten 06 53 47 02 11
De heer J. Belksma jellebelksma@me.com

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Het exterieur is redelijk bereikbaar voor inspecties en redelijk bereikbaar voor reparaties. De toegankelijkheid van het interieur is goed

Inspectiegegevens

Inspectie uitgevoerd door: P.D. van Vliet
Datum inspectie: 20 september 2021

Inleiding

Dit Inspectierapport is tot stand gekomen volgens de uniforme en onafhankelijke Inspectiemethode van de gezamenlijke provinciale Monumentenwachten. Het is bedoeld als leidraad voor het plegen van stelselmatig en periodiek onderhoud ter voorkoming van verval.

Deze inspectie heeft betrekking op de staat van onderhoud en de gebreken aan die delen van het object, die zichtbaar en op redelijke wijze veilig bereikbaar zijn. Niet-zichtbare delen c.q. verborgen gebreken zijn niet gecontroleerd. Er is geen diepgaand bouwkundig onderzoek uitgevoerd en ook geen asbestinventarisatie. Eventueel aangegeven hoeveelheden zijn een globale inschatting, hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

Algemeen

De staat van het casco is goed en de onderhoudsstaat is redelijk.

Uitgevoerde werkzaamheden door Monumentenwacht

- Er zijn geen uitgevoerde werkzaamheden

Verbruikte materialen

- Geen.

Prioriteitenlijst

De belangrijkste aanbevolen werkzaamheden zijn hieronder samengevat, op volgorde van prioriteit. Daarna volgt op de volgende pagina een uitgebreide checklist, waarin alle onderdelen van het object zijn benoemd en gekwalificeerd, zo nodig voorzien van een toelichting met eventueel een hersteladvies.

Op onze website www.monumentenwachtfryslan.nl kunt u handige informatie vinden, zoals onderhoudswijzers en duurzaamheidstips.

Voorafgaand aan de uitvoering van werkzaamheden adviseren wij u om bij de gemeente te informeren of hiervoor een vergunnings- of meldingsplicht geldt.

Onderdelen	Rubriek	Technische staat	Termijn
<i>Toren</i>			
○ Schilderwerken.	1.7/1.8/2.5.3	n.v.t./matig	1-3 jaar
○ Herstel voegwerk.	1.2.1	matig	1-3 jaar
○ Nader onderzoek makelaar.	2.1.1	n.v.t.	1-3 jaar

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	Toren
1. GEVELS			
1.1 Funderingen			
Algemeen	G Voor zover waarneembaar en gezien de kwaliteit van het opgaande muurwerk.		
1.2 Gevels			
1.2.1 Baksteen			
Algemeen			
- metselwerk	G Verschilferde baksteen. Plantengroei aan de zuidzijde en oostzijde.		
- voegwerk 2 ^e en 3 ^e geleding oost- en noordzijde	M Van de twee hoogste geledingen, met name van de oostelijk gevel, verspreid diep open voegwerk. Aan de onderzijde van de boog oost diep open voegwerk. In het laagste deel van de noordgevel enig open voegwerk.	O Zorgvuldig herstel voegwerk. De mortel(samenstelling) passend maken bij het baksteen metselwerk (hardheid, kalkmortel).	
			
	Oostzijde.		
			
	Noordzijde.		
- overig voegwerk	G Aan de westzijde enkele kleine delen open voegwerk ter hoogte van de tweede geleding. Enig open voegwerk langs het maaiveld. Algemeen openstaande voeg (krimp).	O Kleine delen aan de westzijde tevens repareren als het voegwerk aan de zijden noord en oost wordt hersteld.	
- afzaten van galmopeningen en venster west	G Voor zover waarneembaar.		
- natuursteen waterlijst	G Natuurlijke verwerking.		

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	Toren
<u>1.4 Vensters</u>			
1.4.2 Hout			
West			
- raam en kozijn	G		
<u>1.5 Deuren, poortjes, toegangen</u>			
West			
- deuren	G	Langs ondereinde licht gerot.	○ Herstel houtrot is niet aan de orde.
- muurduimen	G	De oude muurduimen zijn in ongebruik maar wel sterk geroest. Deze kunnen op termijn schade aanrichten aan het metselwerk.	○ Herstel is niet aan de orde.
- beslag/ klinkstel	G	Geroeste slotboutjes van de hengen.	
Oost			
- hekwerk	G		
- bevestigingen aan muurwerk	G		
Binnen			
- ijzeren kozijn (hoekijzer)	R	De bovendorpel is sterk geroest.	○ Op termijn het kozijn demonteren, ontroesten en roestwerend behandelen. De bovendorpel vervangen.
- ijzeren deur	R	Roestvorming. Hengen zijn wat verbogen.	
<u>1.7 Glas/ schilderwerk</u>			
1.7.1 Beglazing			
West			
- beglazing, blank glas	G		
- glaslatten	G	Oppervlakkig aangetast/ verweerd.	○ Lichte aantastingen bij volgend onderhoudsschilderwerk verwijderen en grondig behandelen met verf.
1.7.2 Schilderwerk			
West			
- venster	G	Licht vuil.	
- deuren	R	Wat verschaald/ dof geworden (pigmentverlies).	
<u>1.8 Diversen</u>			
Algemeen			
- rooster ter plaatse van wenteltrap.	R	Roestig.	○ Zolang dit geen schade aan het metselwerk veroorzaakt hoeft er geen actie worden ondernomen.
Galmopeningen			
- houten galmboarden	G	Voor zover waarneembaar.	
- bevestigingen borden	G		

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	Toren
- schilderwerk zuid en west	M	Glansverlies, licht gebladderd. Scheurvorming.	○ Behandelen.
- schilderwerk noord en oost	R		
- vogelwering, gaas	G		
2. DAKEN			
<u>2.1 Kapconstructies</u>			
2.1.1 Hout			
Tentdak			
- muurplaat noord	R	Licht door houtrot aangetast/ verweerd.	
- overige muurplaten	G		
- verankeringen aan en op muurplaat	G	Licht geroest.	
- makelaar	R	Het ondereinde is aangelast/ hersteld. Het bovineinde is verweerd/ molm en bevat enkele inkepingen.	○ Voor zover mogelijk nader onderzoek kwaliteit makelaar - ter hoogte van de doorgang door het dak - en bovendak.
- onderslag onder makelaar	G		
- schoren	G		
- keperbalken	G		
- sparren/ juffers	G	Lichte aantastingen door houtworm.	
<u>2.2 Dakbedekking</u>			
2.2.2 Pannen			
Tentdak			
		Het betreft een onbeschoten bedekking met oude holle dakpannen. De dakpannen zijn aan de binnenzijde aangestroken met een kalkmortel.	
- panlatten	G		
- oude holle dakpannen zwart geglazuurd	G		
- mortel aanstrijkingen	G		
- oude holle kepervorsten	G	Loodjes van de bevestiging zijn opgewaaid.	
- onderlood onder vorsten	G		
<u>2.5 Dakopeningen</u>			
2.5.3 Dakramen			
Algemeen			
- ijzeren dakraam	R	Mosaangroei. Stopverf is gescheurd.	○ Bij gelegenheid behandelen/ herstellen.
2.5.4 Luiken			
Algemeen			
- luiken, koperbekleed	G	Degelijke en goed uitneembare luiken.	

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	Toren
- loodaansluiting	G		
<u>2.8 Diversen</u>			
Bekroning toren			
- ijzeren bekroning	G		
- windvaan verguld	G	Verguldwerk is dof het bovenste deel is gebladderd.	
- loden muts om makelaar	R	Meerdere kleine delen lood.	
3. INTERIEUR			
<u>3.1 Binnenwanden</u>			
Binnenzijde buitengevel			
- metselwerk	R	Verspreid zijn enkele scheuren aanwezig. Dit is echter niet verontrustend. Meerdere stenen zijn door de jaren heen verweerd.	
- voegwerk onder de galmborden	R		
- overig voegwerk	R	Verspreid uitgesleten.	
- verankeringen van (mogelijk) kistwerken	G	Voor zover waarneembaar zijn de ankers behandeld en waar nodig in vetband gezet.	
<u>3.2 Dragende constructies/ vloeren</u>			
<u>3.2.1 Dragende constructies</u>			
Algemeen			
- balklagen/ trekbalen en onderslagen	G	Van de 2 ^e verdieping zijn balkopleggingen vermoedelijk licht gerot. Onder andere de zuidoostelijke balkkop is vermoedelijk in het muurwerk aangetast. Deze heeft maar een beperkte draagfunctie.	
- verankeringen balken	G		
<u>3.2.2 Vloeren</u>			
Algemeen			
- vloerhout	G		
<u>3.5 Trappen/ loopbruggen</u>			
Wenteltrap			
- metselwerk trap	R	Wat lichte scheuren en uitgesleten voegen aanwezig. Aan het bovineinde van de wenteltrap/ wanden zijn stenen stukgeraakt, enkele ontbreken. Losse stenen zijn niet (meer) aangetroffen.	

RUBRIEK	TOELICHTING	HERSTELADVIES	Toren
<u>3.9 Diversen</u>			
Luiwerk met klokkenstoel			
- houten klokkenstoel	R	In het spinhout zijn oude aantastingen van houtworm aanwezig. De onderreinden van de standers zijn enigszins door houtrot aangetast/ beschadigd. Algemeen vermolmd houtwerk.	
- onderslagen onder klokkenstoel	G		
- klok	G		
- luidas	G		
- bevestiging klok aan as	G		
- klepel met bevestiging	G		
- luidwiel	G		
- ketting	G		
4. DIVERSEN			
<u>4.1 Technische installaties</u>			
<i>4.1.2 Bliksembeveiliging</i>			
Algemeen			
- installatie	G	N.B. De inspectie van de bliksembeveiliging heeft uitsluitend betrekking op de uitwendige installatie.	
- leidingen en bevestigingen	G		
<u>4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid</u>			
<i>4.2.1 Interieur (toegankelijkheid)</i>			
Oriëntatieverlichting			
- algemeen	G	Op de zolder ontbreekt de verlichting. Hier is echter voldoende daglicht toetreding.	
Overige/ algemeen			
- wenteltrap	G		
- loopplanken, bordessen en loopbruggen	G		
- deurtje naar klokkenstoel	G	Sluitwerk is vastgeroest.	○ Sluitwerk vervangen.
- luik in de eerste verdiepingsvloer	G	De stukgeraakte klampen zijn vervangen.	
<i>4.2.2 Exterieur (bereikbaarheid)</i>			
Dakvlakken			
- algemeen	G	Roestvaststalen ladderhaken aanwezig op de dakschilden.	